

Votum en zegengroet		
Zingen	Ps 103: 7	
Bidden		
Formulier 4		
Viering	Ps 96a (zing en speel)	
Lezen	Matteüs 13: 24-30; 36-43	
Tekst	uitleg plus zondag 10	
Preek		
Zingen	Ps 18:1,9	
Belijdenis		
Bidden		
Collecte		
Zingen	GK 157 (eens zal het vrede zijn)	
Zegen		

[podium] schema vorige week, samenvatten, doosje en nu daar verder op in gaan.

(klik) Vorige week grote plaatje. Vandaag iets meer over nu. Zd 9: God die ons dingen 'toedeelt'. Hoe is God dan nu aanwezig? Zoeken naar hoe je dat moet zeggen: Twee dingen wil je *niet*: 1 God staat er buiten. 2 God doet slechte dingen. Zd 9: zin herhalen: + kan en wil. Gods macht en Gods liefde.

Gelezen zaad op de akker. Veel in: twee dingen: 1 kwaad dat binnenkomt, zonder uitleg, verbaast. Niet van God. 2: Gods geduld en voorzichtigheid. Samen opgroeien, uittrekken van kwaad, dat nu nog niet.

Zondag 10 lezen.

Gemeente van Christus, gasten,

(klik) Gods zorg is in alles, ook in ellende.

3 woorden: geloof, kiezen, houding.

(klik) 'Ik kan niet geloven in een God als ik alle ellende op aarde zie'.

Wie heeft dit niet al eens gehoord?

Het is één van de meest gebruikte argumenten om níet in God te geloven.

En voor ons allemaal lastig.

Je weet dat God liefdevol is, maar er zijn aardbevingen, ongelukken, ziektes.

Vooraf ellende in je eigen leven valt je geloof aan: is God er wel?

Wat is je antwoord als je dit hoort of in jezelf opkomt?

Er zit iets positiefs in deze uitspraak.

Want je zegt twee dingen.

1. God hoort een goede God te zijn.

Hij moet een hekel hebben aan ellende, onrecht en leed.

En dat is waar, dat is de God van de bijbel.

2. **(klik)** En het tweede wat je zegt is: God moet iets aan leed kunnen doen.

God kan ingrijpen, Hij kan dingen op aarde veranderen.

En ook dat is waar, dat is de God van de bijbel.

Je zegt twee dingen tegelijk: God is liefdevol en kan alles.
Maar ik zie pijn en verdriet; dat botst.
Als je één van de eigenschappen van God laat vallen, is het probleem weg.
Als ik zeg: God kan alles, maar ellende en pijn vind Hij niet erg....
Of ik zeg: God is liefdevol en goed, maar ja, Hij is machteloos....
Geloof je in een god als monster of Gods als zwakkeling....
Het is niet leuk, maar met zo'n god snap je hoe het zit.

Zie je God en het lijden als een probleem?
Je hebt in ieder geval begrepen, dat God zegt dat Hij liefdevol en machtig is.
Dat is mooi, dat is waar.
Maar hoe zit het dan met pijn, met verdriet?
God houdt toch van mij?

Ellende, verdriet, ziekte en tegenslagen ervaren wij als zinloos.
Dat is misschien wel het ergste van verdriet, ongeluk en moeilijkheden.
Het is zo zinloos.
Pijn doorstaan om iets te bereiken, daar kun je misschien mee leven.
Maar een psychische ziekte, een plotselinge dood, een ongeluk, zomaar kanker,
waarom is dat?
Er is zoveel leed op aarde, waar je geen zin aan kunt geven.

Mag ik eerst wat twijfel zaaien aan onze waarneming?
Wij praten over zinloos lijden, maar is ons lijden ook zinloos?
Ik doe niets af van de dingen die we meemaken.
Er is zoveel, het meeste weet ik niet eens.
Ik weet ook niet alles wat u meegemaakt heeft.
En als ik er wel iets van weet, kan ik het nog niet zoals u voelen.
Ik doe niets af van de zwaarte van wat mensen meemaken. [gemeente]

En toch, als wij het als zinloos ervaren, ís dat dan zinloos?
Ken je geen voorbeelden, dat dingen slecht leken /waren en later goed blijken te zijn?
Je verkering ging uit, je wereld stortte in, je hebt je nog nooit zo beroerd gevoeld.
Achteraf zeg je; ik heb veel van mijzelf geleerd, ben een ander mens geworden.
En twee jaar later krijg je verkering met iemand die beter bij je past.
Wat zinloos leek en pijn deed, bleek waardevol.

Of ingrijpender nog: mensen vertellen, dat ziekte of dood naast alle verdriet ook
iets goeds heeft gebracht: karakterverandering, betere band aan mensen of aan God.
Wat vandaag zinloos lijkt, kan morgen anders zijn.
Is het dan ondenkbaar, dat het leed van nu, dat God daar de zin wel van inziet?
Is het ondenkbaar, dat God bezig is met een groter doel dan ik kan overzien?
Kom uit je doosje, zei ik vorige week, Gods wereld is groter.

Relativeer je waarneming; wat zinloos lijkt, hoeft niet zinloos te zijn.
Voordat ik verder ga: ik zeg niet, dat het wel meevalt met verdriet en ellende.

Ik zeg al helemaal niet, dat je blij moet zijn als je van alles overkomt.
Ik zeg ook niet, dat God je altijd lessen wil leren met wat je meemaakt.
We noemen het niet voor niets zinloos lijden.
Je weet niet waar het goed voor is.
Je ziet alleen maar waar het slecht voor is.
Soms zie je iets van zin van wat we meemaken, maar we zien nooit alles.
We kunnen niet in Gods regering kijken.
Laat je gevoelens van zinloosheid staan en zeg het tegen de Heer.

Maar gevoelens zijn geen feiten.
Gevoelens zijn ook je geloof niet.
God laat weten, dat alles wat we meemaken onder zijn regering valt.
Ook het lijden valt daar onder; we zoeken altijd naar woorden hoe je dat dan zegt.
Zondag 10 zegt, dat God overal bij is en altijd regeert (zijn almachtige en tegenwoordige (aanwezige) kracht, waardoor Hij regeert).
Regeren, dat is toewerken naar een doel.
Alles wat ik meemaak, daarin is God bezig, dat is zinvol.
Ik zie dat niet, ik voel dat niet, maar ik lees dat in de bijbel.
Dat is geloof.

(klik) 'Gelukkig kan ik door God geloven, dat zelfs ellende zin heeft'.
Zet dat tegenover die uitspraak over niet kunnen geloven in God.
'Gelukkig kan ik door God geloven, dat mijn lijden zin heeft'.
God ontkent de ellende op aarde niet, maar Hij doet er wat mee.
Hij zegt, dat alles wat ik meemaak, ook aan ellende, zin heeft.
God is daarbij; is met zijn plannen bezig.
Juist als ik pijn en verdriet heb en het daar moeilijk mee heb, dan weet ik, dat het geen pech is, of toeval, of gewoon zinloos.
Gelukkig niet.
Nee, God zegt, dat Hij er mooie dingen mee doet.
Ik zie dat niet, ik voel dat niet, ik begrijp dat niet, maar ik geloof dat.

b. Een tweede woord: kiezen.
(klik) 'Tegenspoed is een oneerlijke inbreuk op het leven van mensen die dat niet verdienen'.
Wat vind je van deze uitspraak?
Mee eens, niet mee eens? ...
Wie wat bijbelse kennis heeft, weet, dat de bijbel dit niet zegt.
Maar... luister eens even naar jezelf.
Verwoordt dit niet precies wat ik voel?
Is het niet heerlijk om eens te zeggen: 'Wat ik nu meemaak is oneerlijk.
Dat verdien ik niet.
Wat was er mis met mijn gelukkige leven?
Waarom moest dat kapot'?
De uitspraak verwoordt onze boosheid en frustratie.

De uitspraak is niet waar, maar voelt als waar en wijst ons weer op iets goeds.
Ellende, tegenspoed, verdriet ervaren wij als slecht.
We hebben een hekel aan kwaad, we hebben moeite met lijden en dood.

En dat wijst naar God.

Hij is er wel duidelijk over, dat Hij een hekel heeft aan de dood.

Dat is niet Gods idee.

Hij heeft een hekel aan ziekte, onrecht, moord, verkrachting, onrecht, slordigheid, liefdeloosheid, egoïsme.

Onze opstand tegen het kwaad – gevoelsmatig en in daden – is iets wat we van God gekregen hebben.

Daarin lijken wij op God; lijden en kwaad hoort niet.

En dat is precies Gods gedachte.

Een mens moet eeuwig leven in liefde met zijn God, in liefde met zijn medemens, met zichzelf en met de wereld waar hij op woont.

God zelf verzet Zich tegen lijden, dood, verdriet en onrecht.

God heeft ingegrepen.

De Zoon van God, Jezus Christus, is hier op aarde geweest.

Hij hoefde niet te lijden, Hij kon veilig bij Zijn Vader in de hemel blijven¹.

Hij deed dat niet en kwam naar de aarde.

Hij leefde hier een afschuwelijk leven met een verschrikkelijke dood.

Dat was niet zinvol voor Hemzelf, toch kwam Hij.

Hij onderging het pijn en verdriet, waar Hij buiten stond.

Hij had daar geen enkele schuld aan; het was alleen zinvol voor ons.

Met die menswording en dood pakte Hij het kwaad aan in de wereld.

Zie het kruis in het middelpunt van de tekening.

Jezus' dood en opstanding gaat alle kwaad en ellende uit je leven wegdoen.

Hij maakt het mogelijk, dat straks een nieuwe wereld komt, waar geen mens zal lijden, maar zijn zoals God hem maakte.

Een mens zal dan eeuwig leven in liefde met zijn God, in liefde met zijn medemens, met zichzelf en met de wereld waar hij op woont.

Geloven is kiezen; alle redes van de Heer Jezus dringen daar op aan.

En nog: je komt hier in de kerk, vrijwillig, Christus nodigt je tot zijn evangelie.

En kom je, dan zegt je daarmee ook, dat het kwaad niet alleen van anderen zit.

Je zegt daarmee dat kwaad ook in jezelf zit.

Geloven is ook erkennen, dat jij schuld hebt aan alle leed en dat Christus – die geen enkele schuld heeft – dat Christus dat goed maakt ten koste van Zichzelf.

Daarom zet ik naast die eerste uitspraak over 'tegenspoed als oneerlijke inbreuk, die mensen niet verdienen' een andere uitspraak.

(klik) 'Tegenspoed (de schuld van de mens) wil Christus op een voor mij onbekende manier gebruiken voor mijn eeuwige leven'.

Zet die twee uitspraken naast elkaar.

Kies welke je wilt volgen?

Waar wil je aan werken om die je eigen te maken?

Die eerste ligt ons beter, 'oneerlijk, niet verdienen, inbreuk'.

Dat zijn je gevoelens, daar kun je jezelf ik kwijt.

Investeer je daar in, ga je daarin mee, dan lucht dat op, maakt je dat actief en

¹ Filippenzen 2:7

kwaad.

Je vindt bevrediging in wraak als je een dader kunt vinden.

Het heeft iets prettigs om je slachtoffer te voelen en daar mee bezig te zijn.

Tot het je bitter en eenzaam maakt.

Dat tweede is moeilijker: 'schuld, onbekende manier, straks pas'.

Dat lijkt je lijden nog zwaarder te maken.

Het lijkt ook zo onmogelijk als lijden zinloos is.

Het lijkt niet te passen bij de God die je wilt zien.

Dit aannemen, dat is een gevecht, steeds kiezen om wat God zegt, aan te nemen.

Daarom geeft de Heer ons zijn woord, het avondmaal.

Gods liefde ervaar je soms niet, zeker niet als je het één na het ander krijgt.

Daarom geeft de Heer zijn avondmaal.

Dit brood, deze wijn, tekenen van het lijden van Christus, je ziet het, je proeft het.

Dat onderstreept wat God zegt: Hij heeft ingegrepen door zijn lijden.

Hij doet onze schuld weg en werkt toe naar een eeuwig leven met Hem.

(klik) Wat wil je?

Het 2^e is moeilijker, maar mooier.

Wat is dit een geweldige boodschap.

Leer het aannemen; juist dan helpt het je.

Het graan groeit nog samen op.

God trekt het kwaad nog niet uit de wereld weg, dat komt nog.

Het kwaad is er nu volop en wat doet dat pijn.

Gods geduld maakt ons leven zwaar.

Maar straks bij God zal ik terugkijken en zien, dat het de moeite waard was.

Stap uit je doosje, overzie het geheel.

Kies hoe je kijkt.

c. (klik) Het gaat over hoe je omgaat en denkt over kwaad, lijden, Gods aanwezigheid, zijn liefde.

Wat zei ik tot nu toe?

Eerst die uitspraak die je veel hoort: 'Ik kan niet geloven in een God als ik alle ellende op aarde zie'.

Daartegen leert de bijbel: 'Door God kan ik *geloven*, dat zelfs ellende zin heeft'.

Daarna over onze *keus*.

Ons gevoel en onze waarneming is: 'Tegenspoed is een oneerlijke inbreuk die we niet verdienen'.

Maar wij hebben Christus leren kennen.

Hij leert ons zeggen: 'Tegenspoed wil Christus gebruiken voor mijn eeuwig leven'.

Wat doet deze kennis met je?

Ook een vraag van zondag 10; die gaat over *houding*.

Waarom is het belangrijk te weten, dat God alles bestuurt en voor alles zorgt?

Dit geloven maakt het lijden nog niet zoveel minder.

Christenen ondergaan net zoveel operaties, liggen net zoveel in verpleeghuizen,

hebben dezelfde pijngrens, zien net zoveel verdriet, dood en zinloosheid als andere mensen.

In de kerk hebben we regelmatig een lange lijst waar we voor bidden.

Wat helpt mij dit dan?

Ik leg 2 uitspraken voor. 1 (**klik**)

'wie gelukkig wil zijn, moet zijn omstandigheden aanpassen aan zijn wensen²'.

Simpeler gezegd: mijn wensen sturen mijn omstandigheden. 1, 2.

Als je iets wil, dan moet je er voor werken.

Denk niet te snel dat iets niet kan, zet je in, doe je best, bedenk mogelijkheden.

Als je kampioen wil worden, zegt je nooit dat je dat niet kan.

Dan lukt het ook niet.

Je wensen voorop zetten en de omstandigheden aanpassen, zo bereik je iets.

Nu de uitspraak andersom: 2 (**klik**)

'wie gelukkig wil zijn, moet zijn wensen aanpassen aan de omstandigheden'.

Simpel gezegd: de omstandigheden sturen mijn wensen. 1, 2.

Leg je neer bij wat niet kan.

Koop geen dingen die buiten je bereik liggen, steek je niet in schulden.

Blijf niet zoeken naar de ideale baan, maar maak werk van wat je nu hebt.

Als iets niet kan, hou op het te willen.

Mag ik eens vragen: welk van deze twee uitspraken past meer bij je?

Misschien kun je van beide uitspraken voorbeelden bedenken, maar wat overheerst?

Ben je iemand van omstandigheden aanpassen of wensen aanpassen? ...

Kies eens.

En wat lijkt je beter?

Hoe wordt je gelukkig?

Wat is beter voor jou, voor je medemens?

En is beter in Gods ogen? ...

Heb ik het goed, dat onze maatschappij vooral voor dat eerste gaat?

Eerst je wensen, daar je omstandigheden op aanpassen; 'wat jij wil'.

Een sterke wil is de motor achter uitvindingen en heeft veel goeds gebracht.

Het is de motor achter verkoop en reclame, achter lenen en economische groei.

Mensen veel laten wensen en proberen dat mogelijk te maken.

Wij maken de wereld zoals wij willen.

Een sterke wil, die steeds meer plaats inneemt.

Mijn wil is belangrijk, rekening houden met anderen is moeilijk.

Als ik het nut niet inzie van een regel, dan volg ik die niet.

Je wensen niet uitstellen of ondergeschikt maken aan anderen.

Gaat het in relaties niet daarom vaak mis, omdat beiden geleerd hebben dat eigen wensen voorgaan?

Of een klas, niet meer stil te krijgen, want ik moet nog even iets zeggen?

Ik zeg het wat zwart-wit, maar proef je het: onze wil voorop?

² Beide uitspraken vrij naar Tim Keller, in alle redelijkheid, blz. 88.

En wat is het gevolg?
We zijn nog nooit zo welvarend geweest.
Maar gelukkiger?
Je wensen voor de omstandigheden, alle nadruk daar op?
Dan wordt het: (**klik**) in voorspoed (nog) ontevreden, in tegenspoed opstandig.

Zondag 10 leert ons rust te vinden in de tweede uitspraak.
Waarom is het belangrijk te weten, dat God zorgt en we onder zijn regering leven?
(**klik**) Antwoord: om in alle tegenspoed... geduldig te zijn en in voorspoed... dankbaar.
Kies voor het wereldbeeld van God.
Niet alles hoeft binnen je eigen leven, je eigen doosje, te gebeuren.
Leren je wensen aan te passen, het leven wordt er mooi van.
De wetenschap, dat God van je houdt en dat alle omstandigheden van Hem komen,
dat maakt je leven anders.

Ook als de omstandigheden niet ideaal zijn, weet dat God ze geeft.
Hij geeft ze altijd met een goed doel.
Ik vecht tegen dingen die moeilijk en verdrietig zijn.
Maar als ik ze niet kan veranderen, dan niet.
Die rust, dat maakt geduldig.
Alles komt een keer goed.
Ik leer tevredenheid; God is ook bij mij als ik het moeilijk heb.
En gaat het wel goed met me; weten dat je dat niet hebt verdiend, weten, dat God
nog veel meer goede en mooie dingen voor je heeft, dat maakt dankbaar.

(**klik**) De bijbelse leer van Gods voorzienigheid.
Het gaat over met God leven, hier en nu.
Want wat denk je: wie is een gelukkiger mens?
Iemand die vaak ontevreden is, altijd op zoek naar beter, meer, veranderen van
omstandigheden?
Of een mens die leert geduldig en dankbaar te zijn, die van de dingen die hij wel heeft
het beste weet te maken?
Je toekomstbeeld, het grote geheel, het geeft je kijk op God en jezelf.
Dat maakt je gelukkig met de Heer.
Amen.

Ds. Jaap Boerma
Rotterdam-Noord/Oost
17 januari 2019 middagdienst.